

DE GIFT VAN DE RABBI

Vooraf

Bijna 30 jaar geleden las ik (Riek van Haeringen) onderstaand verhaal in het oecumenisch maandblad "Open Deur" (mei 1992). Ik werkte toen als geestelijke verzorger in de GGZ in Den Dolder en vond het een mooie tekst om in het cliëntenblad te laten plaatsen. Want waarom zouden alleen monniken uitgedaagd moeten worden om uiterst respectvol met elkaar en met zichzelf om te gaan? En belangrijker nog: het maakt zichtbaar dat hoop doet leven.

Er was eens een klooster dat het moeilijk had. Er waren maar vijf monniken overgebleven en ze waren allemaal boven de 70 jaar. Het was duidelijk dat de orde zou uitsterven. In de dichte bossen rond het klooster stond een hutje, dat regelmatig werd gebruikt door een rabbi uit een nabijgelegen stad als meditatieplaats.

Toen de abt van het klooster aan het piekeren was over het uitsterven van zijn orde, bedacht hij dat hij de rabbi zou kunnen opzoeken en hem om advies vragen. Of hij wellicht iets zou weten dat het klooster zou kunnen redden. De rabbi verwelkomde de abt in zijn hut. Maar toen de abt hem het doel van zijn bezoek uitlegde, kon de rabbi hem slechts beklagen. "Ik weet wat het is", zei hij, "De geest is uit de mensen; het is in mijn stad hetzelfde, bijna niemand komt meer naar de synagoge".

De abt en de oude rabbi huilden samen. Toen lazen ze de Thora en ze spraken over diepe dingen.

Het werd tijd voor de abt om te vertrekken. Ze omarmde elkaar. "Het was heerlijk u te ontmoeten", zei de abt, "maar ik heb gefaald in het doel waarvoor ik kwam. Is er toch niet iets, enig advies, wat u me kunt geven dat me zou kunnen helpen om mijn stervende orde te bewaren?" "Nee, het spijt me zeer", antwoordde de rabbi, "ik heb geen enkel advies voor u. Het enige wat ik u kan zeggen is dat één van u de Messias is".

Toen de abt terug kwam in het klooster vroegen de monniken: "Wat zei de rabbi?" "Hij kon niet helpen", antwoordde de abt, "we hebben samen gehuild en de Thora gelezen. Het enige wat hij zei toen ik wegging was dat één van ons de Messias is. Ik weet niet wat hij bedoelde".

In de volgende dagen, weken en maanden overpeinsden de monniken de mogelijke betekenis van de woorden van de rabbi. "Een van ons de Messias? Zou hij echt één van ons monniken hier in het klooster bedoeld hebben? Als dat zo is, wie dan wel? Misschien de abt? Die is een generatie lang onze leider geweest. Of, zou hij broeder Tomas bedoeld kunnen hebben. Iedereen weet dat Tomas een man van het licht is.

Hij zou zeker niet broeder Elred bedoeld kunnen hebben. Elred is vaak zo lastig. Maar, als je er langer over denkt, dan heeft hij wel vaak gelijk. Misschien bedoelde de rabbi toch wel Elred. Het zal zeker niet broeder Philip zijn? Die is zo passief, je merkt vaak niet eens dat hij er is. Hoewel, het is eigenlijk opvallend dat hij er is als je hem nodig hebt. Misschien is Philip toch wel de Messias. Natuurlijk bedoelde de rabbi niet mij. Ik ben zo gewoon. Toch... als hij mij nu eens bedoelde? Als ik eens de Messias was? O God nee, ik toch niet. Zoveel zou ik toch niet voor U kunnen zijn?"

Terwijl ze dit alles zo bepeinsden, begonnen de oude monniken elkaar met meer respect te behandelen, want één van hen zou de Messias zijn. Er kwamen af en toe mensen op bezoek bij het klooster, om te wandelen in de tuin, om te picknicken, of om te mediteren in de oude kapel. Zonder dat ze zich het bewust waren, werden ze getroffen door de sfeer van respect die de vijf oude monniken om zich heen verspreidden en die steeds meer de sfeer in en rond het klooster ging bepalen. Er ging iets stralends, iets meeslepends van hen uit.

De mensen kwamen vaker terug om te wandelen, te spelen of te bidden. Ze namen hun vrienden en vriendinnen mee om hen deze speciale plaats te laten zien. En die vrienden namen ook weer vriendinnen en vrienden mee. Er kwamen jongeren die met de oude monniken wilden praten. Na enige tijd wilde een jongere in het klooster intreden en na verloop van tijd nog één en nog één. Na

enkele jaren had het klooster weer een bloeiende orde en was, dankzij de gift van de rabbi een stralend centrum geworden van licht en spiritualiteit.